

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **J. D.**, zast. JUDr. Petrem Kšádou, advokátem se sídlem Počernická 3104/27, Praha 10, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 2. 2010, č. j. S-MHMP 48255a/2010, a ze dne 5. 2. 2010, č. j. S-MHMP 48255b/2010, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2011, č. j. 3 A 25/2010 - 56,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému zástupci JUDr. Petru Kšádovi, advokátovi se sídlem Počernická 3104/27, Praha 10, stát hradí odměnu a náhradu hotových výdajů ve výši 2 880 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla

zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 2. 2010, č. j. S-MHMP 48255a/2010, a ze dne 5. 2. 2010, č. j. S-MHMP 48255b/2010. Zmíněnými správními rozhodnutími žalovaný zamítl odvolání proti rozhodnutím Úřadu městské části Praha 5, odboru občansko-správního, ze dne 2. 12. 2009, č. j. OOS5/3/134a/2007, a ze dne 3. 12. 2009, č. j. OOS5/3/134b/2007, kterými byl zamítnut stěžovatelův návrh na zrušení údaje o místu trvalého pobytu O. L., J. L. a její nezletilé dcery K. L.

Městský soud v napadeném rozsudku uvedl, že pro věc byl podstatný § 12 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“). Dle § 12 odst. 1 písm. a) tohoto zákona je možné zrušit údaj o místu trvalého pobytu, byl-li zápis proveden na základě pozměněných, neplatných nebo padělaných dokladů nebo nepravdivě nebo nesprávně uvedených skutečností. Řízení o zrušení údaje místa trvalého pobytu dle § 12 odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel je však možno zahájit výhradně z moci úřední, není automaticky zahájeno podáním návrhu. Naopak k návrhu je možno zrušit údaj místa trvalého pobytu toliko z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel. Správní orgány proto nepochybily, když se stěžovatelovým návrhem na zrušení trvalého pobytu rodiny L. zabývaly jen z hlediska tohoto ustanovení zákona o evidenci obyvatel.

Dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel je možné zrušit údaj o místu trvalého pobytu, zaniklo-li užívací právo občana k objektu nebo jeho vymezené části, jehož adresa je v evidenci obyvatel vedena jako místo jeho trvalého pobytu, a neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část. Městský soud konstatoval, že zmíněné ustanovení zákona obsahuje dvě podmínky, které musí být splněny současně pro to, aby mohl být údaj místa trvalého pobytu vymazán. Jednou z těchto podmínek je i neužívání objektu. Městský soud poukázal na to, že sám stěžovatel v žalobě uvedl, že rodina L. dotčený objekt užívá. Za takové situace nemá význam zkoumat, zda jim svědčí užívací právo k objektu, jelikož již na základě nesplnění podmínky neužívání objektu je zřejmé, že dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel nemohl být v daném případě údaj místa trvalého pobytu vymazán.

II. Obsah kasační stížnosti

Stěžovatel podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Zde obsáhle popsal okolnosti, za nichž byl v roce 2000 zapsán do evidence trvalý pobyt O. L. (dle dnes již zrušeného zákona č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů) a následně v roce 2001 trvalý pobyt J. L. a její nezletilé dcery K. L. (dle zákona o evidenci obyvatel). V kasační stížnosti posléze stěžovatel obsáhle rozebral, jaká správní řízení byla ohledně místa trvalého pobytu rodiny L. vedena a jaká rozhodnutí v nich byla vydána ještě před tím, než bylo zahájeno správní řízení v nynější věci.

Dále stěžovatel poukázal na § 12 odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel, dle něhož bylo dle jeho názoru možno zrušit údaj trvalého pobytu, protože ho ohlašovna provedla na základě skutečností, které sama učinila nepravdivými. Stěžovatel vyjádřil nesouhlas s městským soudem v tom, že se správní orgán měl jeho návrhem zabývat výhradně z hlediska § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel, naopak namítl, že správní orgán se měl jeho návrhem zabývat i z hlediska § 12 odst. 1 písm. a) tohoto zákona. Aby mohlo užívací právo zaniknout, musí nejprve vzniknout. Užívací právo k danému objektu dle náhledu stěžovatele rodině L. nevzniklo.

Stěžovatel ještě poznamenal, že o ochranu svých užívacích práv se pokusil i před civilním soudem a ke dni sepisu kasační stížnosti na výsledek stále čekal.

pokračování

Kasační stížnost byla posléze doplněna advokátem, který byl stěžovateli ustanoven Nejvyšším správním soudem. Bylo zde namítáno, že správní orgán mohl rozhodnout o zrušení místa trvalého pobytu i z jiných důvodů než těch uvedených v § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel. Z provedeného dokazování totiž musel správní orgán získat minimálně podnět pro zahájení řízení o zrušení trvalého pobytu. Městský soud se však touto otázkou vůbec nezabýval. Stěžovatel dále uvedl, že nelze souhlasit s tím, že správní orgán při zápisu trvalého pobytu nemusí zkoumat, zda osobě dávající souhlas k trvalému pobytu svědčí užívací právo k nemovitosti. Ne každý spoluvlastník má přitom užívací právo k nemovitosti. Užívací právo může být vlastníkem věci např. smluvně omezeno a po dobu takového omezení mu nenáleží. Po odpadnutí právní překážky věc užívat se vlastnické právo znovu obnoví (v právní teorii se hovoří o tzv. elasticitě vlastnického práva). Stejně tak nelze za oprávněnou osobu ve smyslu § 10 odst. 6 písm. c) zákona o evidenci obyvatel považovat automaticky každého spoluvlastníka, ale je nutno zkoumat, zda užívací právo pro něj vyplývá z dohody vlastníků, resp. z rozhodnutí většinového vlastníka, příp. soudu.

K naplnění podmínek pro zrušení trvalého pobytu dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel nemůže za daného stavu nikdy dojít, protože rodina L. v domě bydlí a stěžovatel se nemůže domoci vyklizení nemovitosti z jejich strany. Tento stav je však dle náhledu stěžovatele zneužitím práva. Stěžovatel rovněž namítl, že městský soud neřešil věc v plném rozsahu. V dané věci jde o střet práv spoluvlastníka na spolurozhodování o dané věci a právo původního druhého vlastníka na rozhodování o jeho věci. Dle stěžovatele byl postup správních orgánů přísně formální, chyběla v něm ekvita, idea spravedlnosti. Ochrana poskytovaná soudy musí být skutečná a spravedlivá, judikatura Nejvyššího správního soudu pohlíží na rozhodování o zrušení údaje o místě trvalého pobytu jako na rozhodování o veřejném subjektivním právu. Stěžovatel na závěr poukázal na judikaturu Ústavního soudu, dle níž není soud absolutně vázán doslovným zněním zákona, ale smí a musí se od něj odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z ústavních principů. Rozhodnutí je dle stěžovatele nutno považovat za nepřezkoumatelné, není zákonným způsobem řádně odůvodněno a navíc trpí nesprávným označením napadeného rozhodnutí (stěžovatel nenapadl rozhodnutí se sp. zn. S-MHMP 48255/2010b).

Stěžovatel navrhl rozsudek městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění rozsudku městského soudu. Vyjádřil též názor, že správní orgány nejsou příslušné k řešení majetkových či osobních sporů mezi účastníky řízení, správní orgány toliko zkoumají, zda byly naplněny podmínky pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu. Tyto podmínky však v nynější věci naplněny nebyly. Ve vyjádření k doplnění kasační stížnosti žalovaný zopakoval svůj názor, že správní orgány rozhodující o údajích místa trvalého pobytu nejsou příslušné k řešení majetkových či osobních sporů mezi účastníky řízení. Dále zde s odkazem na rozsudek městského soudu ze dne 2. 4. 2008, sp. zn. 7 Ca 281/2006, shrnul, jakými skutečnostmi se správní orgány mohou zabývat v řízení o zrušení místa trvalého pobytu dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, stěžovatel je v řízení o kasační stížnosti

zastoupen advokátem. Důvody kasační stížnosti odpovídají důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Zdejší soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zkoumal při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžejní otázka, která byla Nejvyššímu správnímu soudu v nynější věci předložena k posouzení, je hodnocení, zda v řízení zahájeném návrhem ve smyslu § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel [tj. návrhem na zrušení údaje o místu trvalého pobytu z důvodů uvedených v § 12 odst. 1 písm. c) tohoto zákona] je možno k příslušné námitce zrušit údaj trvalého pobytu z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. a) zmíněného zákona, nebo zda je v takovém řízení možno zrušit údaj o místu trvalého pobytu jen z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel.

Ust. § 12 odst. 1 a 2 zákona o evidenci stanovuje:

- „(1) Oblašovna rozhodne o zrušení údaje o místu trvalého pobytu,*
- a) byl-li zápis proveden na základě pozměněných, neplatných nebo padělaných dokladů nebo nepravdivě nebo nesprávně uvedených skutečností,*
 - b) byl-li objekt, na jehož adrese je občan hlášen ke trvalému pobytu, odstraněn nebo zanikl nebo je podle zvláštních právních předpisů nezpůsobilý k užívání za účelem bydlení, nebo*
 - c) zaniklo-li užívací právo občana k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana a neužíval-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část.*

(2) Oblašovna rozhodne o zrušení údaje o místě trvalého pobytu podle odstavce 1 písm. c) jen na návrh vlastníka objektu nebo jeho vymezené části nebo na návrh oprávněné osoby uvedené v § 10 odst. 6 písm. c). Navrhovatel je v takovém případě povinen existenci důvodů uvedených v odstavci 1 písm. c) oblašovně prokázat.“

Nejvyšší správní soud již v minulosti vyslovil, že řízení vedené ohlašovnou podle § 12 odst. 1 písm. a) a b) zákona o evidenci obyvatel lze zahájit toliko z moci úřední (ex officio), k tomu srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 4/2010 - 63, a právní větu publikovanou pod č. 2310/2011 Sb. NSS vzešlou z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 9. 2009, č. j. 15 Ca 45/2009 - 38. Naopak řízení o zrušení údaje o místu trvalého pobytu z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel je možno zahájit návrhem k tomu oprávněné osoby.

Rozdíl mezi zahajováním řízení z moci úřední a na základě návrhu je patrný ze zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Dle § 44 odst. 1 správního řádu je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Takový správní orgán o zahájení řízení o žádosti nijak nerozhoduje, protože to je zahájeno již v okamžiku, kdy obdržel způsobilý návrh.

Naopak řízení zahajované z úřední povinnosti je zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi uvedenému v § 27 odst. 1 správního řádu doručením oznámení nebo ústním prohlášením, a není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoli jinému účastníkovi. V případě řízení zahajovaných z úřední povinnosti je to správní orgán, který určuje, zda bude řízení zahájeno, což je nutno oznámit účastníkům takového řízení. Správní orgán má povinnost takové řízení zahájit, jakmile shledá, že jsou k tomu naplněny zákonné podmínky. O naplnění těchto podmínek se může správní orgán vedle vlastní činnosti dozvědět např. i z podnětu. Zde je však nutno zdůraznit, že doručením podnětu není

pokračování

zahájeno řízení z úřední povinnosti. Správní orgán totiž v případě obdržení podnětu může dojít i k závěru, že nejsou dány podmínky pro zahájení řízení z úřední povinnosti – v takovém případě tomu, kdo podnět podal, pokud o to požádal, správní orgán ve lhůtě 30 dnů sdělí, že neshledal podmínky pro zahájení řízení (viz § 42 správního řádu).

V nynějším případě se stěžovatel obrátil na Úřad městské části Praha 5 se žádostí, aby byl zrušen údaj o místě trvalého pobytu rodiny L. na adrese nemovitosti, jejímž je spoluvlastníkem (s podílem 1/2). Správní orgán tuto žádost vyhodnotil jako návrh ve smyslu § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel, jímž bylo zahájeno řízení o zrušení údaje o místě trvalého pobytu z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. c) tohoto zákona. Skutečnost, že doručením této žádosti bylo zahájeno řízení ve smyslu právě uvedeného zákonného ustanovení, správní orgán oznámil účastníkům řízení (jakkoli účastníkům řízení odlišným od stěžovatele byla tato skutečnost oznámena až poté, co původní prvostupňová správní rozhodnutí byla zrušena pro vadu řízení spočívající v tom, že ne všichni účastníci řízení byli zpraveni o takovém řízení). Po odstranění procesních pochybení správní orgán prvního stupně vydal nová rozhodnutí o zamítnutí návrhu stěžovatele o zrušení údaje místa trvalého pobytu, kde se zabýval toliko důvody dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel (tj. existencí užívacího práva k předmětnému objektu a užíváním takového objektu ze strany osob, které v něm mají evidovaný trvalý pobyt).

Ze spisu není žádným způsobem patrné, že by správní orgán zahájil řízení o zrušení údaje o místě trvalého pobytu z důvodů dle § 12 odst. 1 písm. a) či b) zákona o evidenci obyvatel, která lze zahájit výhradně z moci úřední. V nynější věci tak bylo zahájeno jen řízení ve smyslu o zrušení místa trvalého pobytu z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. c) tohoto zákona, které bylo zahájeno návrhem stěžovatele. Ostatně tuto skutečnost ve svých rozhodnutích reflektoval i žalovaný, který zde zmínil, že nebyl důvod k postupu ve smyslu § 12 odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel (tj. k zahájení řízení z moci úřední o zrušení údaje o místě trvalého pobytu z důvodu dle tohoto ustanovení). Žalovaný se pak v rozhodnutích o odvolání zabýval přezkoumáním závěrů napadených rozhodnutí ve vztahu k § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že vlastník objektu nebo oprávněná osoba uvedená v § 10 odst. 6 písm. c) zákona o evidenci obyvatel má nárok na to, aby k jejímu návrhu správní orgán přezkoumal, zda jsou dány důvody pro zrušení údaje místa trvalého pobytu dle § 12 odst. 1 písm. c) tohoto zákona, a v případě jejich naplnění i na výmaz daného údaje ze zmíněného důvodu. Neexistuje však veřejné subjektivní právo na to, aby správní orgán k podnětu zahájil řízení, které se zahajuje jen z moci úřední. Nezahájením takového řízení nemohou být porušena ničící práva. Již v minulosti Nejvyšší správní soud i u dalších správních řízení, která jsou zahajována z moci úřední, judikoval, že na jejich zahájení není právní nárok – viz rozsudek ze dne 8. 7. 2009, č. j. 3 Ans 1/2009 - 58, týkající se řízení o nařízení odstranění stavby; v rozsudku ze dne 19. 12. 2012, č. j. 5 Ans 12/2012 - 30, zdejší ve vztahu k řízení o správních deliktech a přestupcích, které bylo možno zahájit jen z úřední povinnosti, dospěl k závěru, že nezahájením takových řízení nemůže být dotčeno ničící veřejné subjektivní právo. Ke shodnému názoru dospěl Nejvyšší správní soud i v případě přezkumného řízení dle § 94 a násl. správního řádu, které je zahajováno opět výlučně z moci úřední.

V dané věci z toho vyplývá, že v případě, že správní orgán nezahájí z moci úřední řízení o zrušení údaje o místě trvalého pobytu z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. a) nebo b) zákona o evidenci obyvatel, nemůže tím zasáhnout do žádného veřejného subjektivního práva. Jen v rámci řízení dle § 12 odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel zahájeného z úřední povinnosti je přitom možno zrušit údaj o místě trvalého pobytu z důvodu, že jeho zápis byl proveden na základě pozměněných, neplatných nebo padělaných dokladů nebo nepravdivě nebo nesprávně uvedených skutečností. Takové řízení však nebylo zahájeno, městský soud proto

v daném případě nepochybil, pokud se nezabýval stěžovatelovými tvrzeními, v nichž se snažil dokázat, že byly naplněny důvody dle § 12 odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel. Výsledek zkoumání jejich naplnění by se totiž mohl projevit ve výroku správního rozhodnutí v řízení dle § 12 odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel, které však v nynější věci vedeno nebylo. Důvodná tak není ani námitka, v níž byl vyjádřen nesouhlas s tím, že správní orgán nemusí zkoumat, zda osobě dávající souhlas k trvalému pobytu svědčí užívací právo k nemovitosti, což bylo doplněno věcnou argumentací vztahující se k užívacímu právu. Tato námitka se totiž týkala toho, co má být zkoumáno v řízení o zrušení místa trvalého pobytu dle § 12 odst. 1 písm. a) zákona o evidenci obyvatel, takové řízení však v nynější věci neprobíhalo.

V kasační stížnosti byla uplatněna námitka popírající existenci užívacího práva rodiny L. k objektu, v němž mají evidován trvalý pobyt. Tato námitka se ovšem míjí s rozhodovacími důvody městského soudu, který své rozhodnutí založil na argumentaci, že v daném případě bylo zahájeno pouze řízení o zrušení údaje trvalého pobytu z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel a že vzhledem k nenaplnění podmínky faktického neužívání objektu stanovené v daném ustanovení nemohlo dojít ke zrušení údaje o místě trvalého pobytu, ať by bylo hodnocení otázky vzniku užívacího práva jakékoli. Městský soud zcela srozumitelným a přesvědčivým způsobem odůvodnil, že zabývat se užívacím právem by nemělo vliv na jeho rozhodnutí. Zmíněná námitka žádným způsobem nepoukazuje na vadnost takového posouzení, proto nemůže být důvodná.

V dané souvislosti lze vypořádat i námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, která nebyla blíže odůvodněna. Městský soud řádně zdůvodnil, proč v dané věci nemělo význam hodnotit důvody pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu dle § 12 odst. 1 písm. a) a b) zákona o evidenci obyvatel, ale že mělo význam posuzovat jen ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) tohoto zákona. Zde městský soud uvedl, proč nemohlo dojít ke zrušení daného údaje podle posledně zmíněného ustanovení. Z napadeného rozsudku jsou tak dobře patrné úvahy městského soudu a ke každé ze žalobních námitek je z tohoto rozsudku seznatelné, jakým způsobem na ni soud nahlížel. Rozsudek městského soudu tedy není nepřezkoumatelný.

Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s námitkou zneužití práva, které stěžovatel spatřoval ve skutečnosti, že rodina L. v předmětném objektu bydlí, přičemž se stěžovatel nemůže domoci vyklizení nemovitosti z jejich strany, a vzhledem k jejich užívání daného objektu nemůže dojít ke zrušení údaje o místě trvalého pobytu z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel. Zdejší soud konstatuje, že rozhodování o údajích místa trvalého pobytu nemá žádný dopad na existenci či neexistenci povinnosti daný objekt vyklidit. Dle § 10 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel z přihlášení občana k trvalému pobytu nevyplývají žádná práva k objektu, kde má trvalý pobyt hlášen, ani k vlastníku této nemovitosti. Jak již zdejší soud konstatoval, rozhodování ohlašovny o údajích místa trvalého pobytu nemá soukromoprávní důsledky, tj. nikdo se pouze na základě zaevidování, nezaevidování či zrušení místa trvalého pobytu nemůže domáhat vydání objektu bydlení, užívacího práva v něm, či naopak jeho vyklizení (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2007, č. j. 2 As 64/2005 - 108, publikované pod č. 1259/2007 Sb. NSS). Vyklizení nemovitosti proto nelze dosáhnout prostřednictvím řízení o zrušení údaje o místě trvalého pobytu, jelikož na tento údaj není vázáno právo objektu užívat. Pokud se chce stěžovatel domoci vyklizení své nemovitosti, nelze toho dosáhnout rozhodnutím o údajích místa trvalého pobytu, ale např. žalobou k civilnímu soudu, je-li jeho požadavek oprávněný – ostatně v kasační stížnosti stěžovatel zmínil, že ochranu svých užívacích práv hledal i u civilního soudu, na jejíž výsledek při sepisu kasační stížnosti stále čekal.

Shodnou argumentaci lze uvést i ke stěžovatelovu tvrzení v kasační stížnosti, že ubytováním cizích osob v jeho obydlí byl zkrácen na právech. Pokud se stěžovatel cítí být dotčen na svých právech tím, že rodina L. pobývá v jeho obydlí, pak je nutno uvést,

pokračování

že oprávněnost nebo naopak neoprávněnost jejich pobytu v soukromoprávních vztazích nelze odvozovat od místa trvalého pobytu a z tohoto hlediska nemohl být stěžovatel na svých právech dotčen. Na základě samotné evidence místa trvalého pobytu nemohl být nikdo ubytován v objektu, jehož je stěžovatel spoluvlastníkem. V daném ohledu stěžovatel poukázal též na § 5 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, který reguluje možnost domáhat se ochrany pokojného stavu. K tomu zdejší soud poznamenává, že ochrana pokojného stavu nebyla předmětem řízení před správními orgány [tam šlo o řízení o zrušení údaje o místě trvalého pobytu z důvodu dle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel], navíc soudy ve správním soudnictví nejsou ani příslušné přezkoumávat akty správních orgánů vydané ve smyslu § 5 občanského zákoníku (viz např. rozhodnutí zvláštního senátu dle zákona č. 131/2002 Sb. ze dne 8. 10. 2008, č. j. Konf 8/2008 - 4, dostupné z www.nssoud.cz, publikované pod č. 1784/2009 Sb. NSS).

Nejvyšší správní soud se neztotožnil ani s námitkou formálnosti postupu státních orgánů rozhodujících v dané věci. Zde je třeba zdůraznit, že v nynější věci nebyl napaden přímo postup správních orgánů spočívající v zanesení údaje místa trvalého pobytu do evidence, nýbrž předmětem přezkumu ze strany soudů byl postup správních orgánů v řízení o zrušení již existujícího údaje místa trvalého pobytu. Je třeba mít na paměti, že možnost vést řízení o zrušení údaje o místě trvalého pobytu není jakkoli vázána na dobu, která uplynula od zanesení tohoto údaje do evidence, na druhou stranu je v takovém řízení možno údaj místa trvalého pobytu zrušit jen z důvodů stanovených v § 12 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel a je při tom nutno respektovat procesní úpravu takového řízení. Státní moc totiž nelze vykonávat bez opory v zákoně (čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky), správní orgány se přitom v rámci řízení stěžovatelovým návrhem zabývaly z hledisek, které jim zákon předepisuje.

Ve vztahu k námitce, že v rozsudku městského soudu bylo nesprávně označeno jedno z napadených rozhodnutí žalovaného (v rozsudku bylo uvedeno č. j. S-MHMP 48255/2010b, žalovaný však vydal rozhodnutí s č. j. S-MHMP 48255b/2010; chyba spočívá v místě, na kterém bylo uvedeno písmeno „b“), je možno konstatovat, že jde o chybu v psaní ve smyslu § 54 odst. 4 s. ř. s., která nemůže být důvodem pro zrušení napadeného rozsudku. Tato chyba je zřejmá a v podmínkách konkrétní věci nevzbuzuje nejmenší pochybnosti, o kterém správním rozhodnutí bylo rozhodováno a z jakých důvodů. K opravě chyb v psaní či počítání v rozsudcích krajských soudů, resp. městského soudu neslouží řízení o kasační stížnosti.

V. Závěr a náklady řízení

Nejvyšší správní soud ze všech shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady, které by překračovaly jeho běžnou úřední činnost.

V nynější věci byl stěžovatel usnesením zdejšího soudu ze dne 25. 4. 2012, č. j. 9 As 62/2012 - 31, částečně osvobozen od soudních poplatků (od soudního poplatku ve výši 5 000 Kč mu bylo přiznáno osvobození ve výši 3 000 Kč). Následně usnesením ze dne

14. 5. 2012, č. j. 9 As 62/2012 - 38, Nejvyšší správní soud stěžovateli ustanovil zástupcem JUDr. Petra Kšádu.

Vzhledem k tomu, že stěžovateli byl ustanoven advokát, bylo zdejší soudem rozhodnuto i o náhradě hotových výdajů a odměně advokáta za zastupování. Při určování jejich výše zdejší soud vycházel z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), dále jen „advokátní tarif“. Advokátní tarif byl s účinností ode dne 1. 1. 2013 novelizován vyhláškou č. 486/2012 Sb., kterou byla zvýšena tarifní hodnota mj. ve věcech kasačních stížností, nicméně dle čl. II vyhlášky č. 486/2012 Sb. za právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky přísluší advokátovi odměna podle advokátního tarifu účinného před 1. 1. 2013. Jelikož zástupce stěžovatele realizoval všechny úkony právní služby před 1. 1. 2013, vycházel zdejší soud ze znění advokátního tarifu účinného do 31. 12. 2012. Ustanovený zástupce vykonal v řízení o kasační stížnosti dva úkony právní služby, a to podání doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a prostudování spisu v délce 1 hodiny a 48 minut, které se uskutečnilo dne 19. 6. 2012 [§ 11 odst. 3 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu]. Za každý z těchto úkonů právní služby mu náleží odměna ve výši 2 100 Kč na základě § 7 bodu 5. ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu, která se u každého úkonu zvyšuje dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu o částku náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč. Zástupci stěžovatele tedy náleží náhrada hotových výdajů a odměna v celkové výši 4 800 Kč (2 × 2 400 Kč).

Nejvyšší správní soud poznamenává, že za úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (kterým je *první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem*) odměnu nepřiznal, jelikož advokát uskutečnění této porady ani netvrdil (dopis, kterým advokát zve klienta k takové poradě, není tvrzením o tom, že porada skutečně proběhla), natož aby ji doložil. Pokud se první porada s klientem neuskuteční, nelze odměnu za převzetí přípravy a zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu přiznat (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 6. 2002, č. j. 6 A 722/2000 - 35, publikované pod č. 1024/2002 SJS). V případě, že nebyla přiznána odměna za úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, zdejší soud nepovažoval studium spisu krátce po ustanovení zástupcem za součást převzetí a přípravy zastoupení (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2008, č. j. 5 Azs 33/2008 - 40), ale za samostatný úkon právní služby, za který náleží advokátovi odměna.

Ust. § 35 odst. 8, věty první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. obecně určuje, že ustanovenému zástupci hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Žádné ustanovení s. ř. s. však neobsahuje výslovnou regulaci týkající se hrazení hotových výdajů a odměny advokáta účastníkovi, který byl od soudního poplatku osvobozen nikoli zcela, ale jen zčásti. V daném ohledu tak bylo nutno v souladu s § 64 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. vyjít ze zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Dle § 138 odst. 3 o. s. ř. platí: „*Byl-li účastníku osvobozenému od soudních poplatků ustanoven zástupce, vztahuje se osvobození v rozsahu, v jakém bylo přiznáno, i na hotové výdaje zástupce a na odměnu za zastupování.*“ K aplikaci § 138 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. srov. též rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 5 As 68/2010 - 72. Stěžovatel byl osvobozen od soudního poplatku ze 3/5 (osvobození ve výši 3 000 Kč od poplatku ve výši 5 000 Kč), stát tedy hradí hotové výdaje a odměnu ustanoveného advokáta ze 3/5, zbylou část náhrady hotových výdajů a odměny advokáta hradí sám stěžovatel. V nynější věci stát tak hradí hotové výdaje a odměnu JUDr. Petru Kšádovi, advokátovi se sídlem Počernická 3104/27, Praha 10, ve výši 2 880 Kč (3/5 z částky 4 800 Kč); tato částka bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Zbylou část náhrady hotových výdajů a odměny advokátovi ve výši 1 920 Kč (2/5 z částky 4 800 Kč) hradí tomuto advokátovi sám stěžovatel.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu